

Rekenkamerbrief over Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen

Onderzoekprogramma Rekenkamercommissie

In het onderzoekprogramma vanaf 2009 is aangegeven dat de Rekenkamercommissie in april 2009 een kort onderzoek start naar de mate waarin de gemeente Voorst is voorbereid op deze nieuwe wetgeving. In het onderzoekprogramma wordt verder overwogen om in 2012 een onderzoek te doen naar de mate waarin in 2011 de wet is nagekomen.

Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen

Op 1 oktober 2009 treedt de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen (verder genoemd Wet dwangsom) in werking. Tot nu toe is er geen sanctie op het overschrijden van de wettelijke termijnen door overheden. Door de komst van deze wet komt daar verandering in. Deze wet biedt burgers (en andere belanghebbenden) de mogelijkheid om bij overschrijding van de wettelijke termijnen een dwangsom te vragen. Deze dwangsom is € 20 per dag tot een maximum van € 1.260. Men moet daarvoor eerst de gemeente schriftelijk in gebreke stellen waarna de gemeente maximaal twee weken heeft om het betreffende besluit alsnog te nemen. Ook biedt de wet mogelijkheden direct beroep in te stellen bij de rechter zonder eerst de bezwaarschriftenprocedure te doorlopen. Gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Wet Dwangsom wordt een aantal termijnen in de Algemene wet bestuursrecht en in de Wet openbaarheid van bestuur verlengd.

Kort onderzoek naar stand van zaken

Het korte onderzoek is door de Rekenkamercommissie zelf uitgevoerd. In dat kader hebben gesprekken plaatsgevonden met de heer E.J.M. van Leeuwen (gemeentesecretaris), de heer T.J.W. Overeem (senior vergunningen) en de heer mr. A.H. Kroondijk (juridisch controller).

Gezien de wijze waarop de implementatie van de wet tot nu toe is voorbereid verwacht de Rekenkamercommissie op voorhand weinig problemen. De juridisch controller en de juristen van de vakafdelingen zijn goed op de hoogte van de consequenties. Door de korte lijnen in de organisatie kan ook snel worden gereageerd wanneer er zich toch een onverwachte situatie voordoet en wanneer vanwege een ingebrekestelling snel een besluit moet worden genomen. De korte lijnen binnen de gemeente Voorst en het gebruik van centrale digitale postregistratie geven de mogelijkheid om de termijnen effectief te bewaken. Bovendien blijven de huidige doorlooptijden over het algemeen al binnen de wettelijke normen waarmee de gevolgen van de wet Dwangsom te overzien zijn. Het is bekend bij welke werkprocessen het risico van termijnoverschrijding aanwezig is.

Een aantal werkprocessen maakt gebruik van specifieke termijnbewaking die aansluit op de daar geldende wettelijke termijnen. Voor het overige wordt nu standaard 8 weken gehanteerd in het postregistratiesysteem.

Waar externe partijen werken voor de gemeente Voorst (bijvoorbeeld de Wet werk en bijstand door de gemeente Apeldoorn) of advies uitbrengen binnen een werkproces (Welstandscommissie) is er theoretisch sprake van een risico van termijnoverschrijdingen waar Voorst geen greep op heeft.

Denkbaar is dat burgers, bedrijven of organisaties calculerend gebruik gaan maken van de mogelijkheden die de wet gaat bieden met als primaire doel de dwangsommen te incasseren. Alertheid is daarom geboden.

Suggesties voor implementatie

In dit stadium willen we alvast rond de implementatie van de wet Dwangsom een aantal suggesties doen:

1. Ga na in hoeverre de bestaande afspraken over dienstverlening namens de gemeente Voorst door andere organisaties dekkend zijn ten aanzien van de aansprakelijkheid voor dwangsommen. Een voorbeeld daarvan is de uitvoering van de Wet werk en bijstand door de gemeente Apeldoorn. Dit kan ook gaan spelen bij de vorming van een omgevingsdienst in het kader van de Wabo.
2. Start met het verzamelen van en rapporteren over de doorlooptijden van een aantal wat de termijnen betreft kritische werkprocessen; dit geldt met name voor verzoeken tot bestemmingsplanwijzigingen. Het postregistratiesysteem biedt voldoende mogelijkheid tot termijnbewaking.
3. Snijd de afhandelingstermijnen (nu standaard 8 weken) meer toe op de specifieke regelgeving. Zo gelden voor de Wet openbaarheid van bestuur termijnen die korter zijn dan 8 weken.
4. Let scherp op calculerend gedrag van burgers, bedrijven en organisaties, vooral in de beginperiode.

Onderzoek door Rekenkamercommissie

De Rekenkamercommissie is voornemens in 2012 een onderzoek te doen naar de toepassing van de Wet Dwangsom.

Wij hopen dat u uw voordeel met deze notitie kunt doen.

Met vriendelijke groet,
Rekenkamercommissie Voorst

Eric Giesbers
voorzitter